

Uttalelse 14: Energiløsning og lokal beredskap i nord

Nord-Norge har lenge hatt god tilgang på elektrisk kraft og forholdsvis rimelig strømpris. Dette er nå i endring. Nettleien er høy, strømbrudd er hyppige og reserveløsninger mangler.

Mange kystområder som Lofoten får noe strømforsyning fra lokale kraftverk, men rundt 90% kommer fra hovedlinjene til Statnett. Ordførere roper på større kraftlinjer for å dekke økt etterspørsel etter kraft til næringsutvikling. Dette vil ta mange år å bygge og vil gi mye høyere strømpris.

Høye kostnader, internasjonal usikkerhet og økt fokus på beredskap gjør at kommunene bør øke egenproduksjonen av energi og effektivisere energibruken. Det finnes teknologi for bergvarme og sjøvarmepumper samt energi fra sol og vind som er velprøvd og lett å tilpasse til små eller mellomstore anlegg. Flere offentlige bygg i Nordland har installert bergvarme som har halvert strømkostnadene, men fortsatt går det tregt å ta i bruk teknologi som er økonomisk og beredskapsmessig gunstig. Tunge fagmiljø i Norge peker på at energieffektivisering og lokal produksjon er raskeste, billigste og mest bærekraftige veien til et robust energisystem.

Rundt 80 % av strømforbruket i bygninger går til oppvarming av rom og vann, ifølge NVE. Bergvarme kan kombineres med solcellepanel og batteri for å sikre strøm og varme når kraftnettet svikter, men kostnader og manglende kunnskap hindrer gjennomslag lokalt.

Slike tiltak vil bli mye rimeligere dersom det kjøres felles prosjekt i boligfelt og næringsbygg, som deretter kan utvides til andre områder.

Det er mulig for naboeiendommer å dele egenprodusert strøm, både i privatboliger, borettslag og næringseiendommer. Uavhengig av om det produseres energi fra sol, vann eller vind, så har mange nettselskap ordninger for de som får det installert. Dette må utvikles videre og støttes på en måte som får flere til å velge slike energiløsninger.

Med lokal energiproduksjon kombinert med batterilagring og strømstyring kan en unngå forbrukstopper som overbelaster strømnettet. En seriøs satsing på lokal strømproduksjon gir økt beredskap, lavere husholdningskostnader og er miljømessig gunstig. Dette vil redusere behovet for utbygging av kraftlinjer og dermed unngå tunge kostnader og stor naturbelastning. I tillegg kan vi slik legge bort tanker om store vindmøller og atomkraftverk i vakker og sårbar natur.

Forslagsstiller: Vestvågøy SV